

BIBLIOGRAFIA

- Aleksandrowicz T.R., *Analiza informacji w administracji i biznesie*, Wyższa Szkoła Handlu i Prawa, Warszawa 1999.
- Andrees B., *Praca przymusowa i handel ludźmi, Podręcznik dla Inspektorów Pracy*, Wrocław 2010.
- Antoniszyn M., Marek A., *Prostytucja w świetle badań kryminologicznych*, Wrocławskie Towarzystwo Naukowe, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1985.
- Aretusa, *Europejska sieć promocji polityki i równości wobec prawa. Unijny projekt w walce z handlem ludźmi główny zarys*, Włochy 2006.
- Armstrong M., *Zarządzanie zasobami ludzkimi*, Warszawa 2011.
- Avinoam S., *Scientific Content Analysis (SCAN)*, Laboratory of Scientific Interrogation, Phoenix, AZ 1978.
- Bales K., *Understanding Global Slavery*, University of California, Barkley 2005.
- Balicki J., *Imigranci i uchodźcy w Unii Europejskiej. Humanizacja polityki imigracyjnej i azylowej*, Warszawa 2012.
- Barcik J., Wentkowska A., *Prawo Unii Europejskiej po Traktacie z Lizbony*, Warszawa 2011.
- Bojarski T., Michalska-Wariss A., Piórkowska-Flieger J., Szwarczyk M., *Kodeks wykroczeń, komentarz*, Warszawa 2007.
- Borkowski R., *Terroryzm ponowoczesny*, Toruń 2006.
- Borucki M., *Terroryzm – zło naszych czasów*, Warszawa 2004.
- Bralczyk K., *Konwencja Rady Europy w sprawie działań przeciwko handlowi ludźmi*, [w:] Z. Lasocik (red.), *Handel ludźmi. Zapobieganie i ściganie*, Warszawa 2006.
- Bryk J., Kobyłas M., Malinowska I., *Handel ludźmi-wykorzystanie narzędzi analitycznych w procesie wykrywania sprawców*, Szczytno 2014.
- Bryk J., *Metody działania sprawców przestępstw handlu ludźmi*, [w:] B. Hołyst, J. Bryk, I. Malinowska (red.), *Metody działania sprawców przestępstw handlu ludźmi*, Szczytno 2008.
- Buchowska S., *Czynniki sprzyjające handlowi ludźmi*, [w:] Z. Lasocik (red.), *Handel ludźmi zapobieganie i ściganie*, Warszawa 2006.
- Budny-Kulik M., *Komentarza do artykułu 189(a) kodeksu karnego*, [w:] M. Mozgawa (red.), *Kodeks karny. Komentarz praktyczny*, Warszawa 2011.

- Budyń-Kulik M., Kozłowska-Kalisz P., Kulik M., *Kodeks Karny, Komentarz*, (red.) Marek Mozgawa, Lex2014.
- Burton T.M., *Undercover employee*, Beretta USA Leadership Bulletin, t. 1, 1995, no. 11.
- Chodubski A., *Migracje i imigranci a współczesne przemiany europejskie*, [w:] J. Balicki (red.), *Integracja kulturowa imigrantów. Wyzwania i dylematy*, Warszawa 2007.
- Chwalba A., *Historia powszechna wiek XIX*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.
- Cieślak M., *Polska procedura karna. Podstawowe założenia teoretyczne*, Warszawa 1984.
- Cieślak M., *Problem uprzedzenia uczestnika procesu karnego o przysługującym mu uprawnieniu lub obowiązku*, NP 1964.
- Czapliński W., *Wybrane regulacje dotyczące Obszaru Bezpieczeństwa, Wolności i Sprawiedliwości*, [w:] *Prawo Unii Europejskiej. Prawo materialne i polityki*, J. Barcz (red.), Warszawa 2003.
- Czczot Z., Tomaszewski T., *Podstawy kryminalistyki ogólnej*, Wydawnictwo UW, Warszawa 1989.
- Czyżewski J., *Dzieci żołnierze we współczesnych konfliktach zbrojnych*, Toruń 2009.
- Deflem M., *International Police Cooperation – History of*, [w:] R.A. Wright, J. Mitchell Miller (red.) *Encyclopedia of Criminology*, New York 2005.
- Domańska-Mołdawa K., *Polska w Międzynarodowej Organizacji Pracy*, [w:] I. Popiuk-Rysińska (red.), *Polska w Organizacjach Międzynarodowych*, Warszawa 2002.
- Dufour P., *Historia prostytucji od czasów najdawniejszych do XX w.*, tom I, Uraeus, Gdynia 1997.
- Dufour P., *Historia prostytucji od czasów najdawniejszych do XX w.*, tom III, Uraeus, Gdynia 1998.
- Duszczyk M., *Polityka migracyjna Unii Europejskiej oraz swobodny przepływ pracowników – ewolucja i teraźniejszość*, Warszawa 2010/2011.
- Ekman P., *Kłamstwo i jego wykrywanie w biznesie, polityce, małżeństwie*, PWN, Warszawa 1997.
- Filipowicz J., Lasocik Z., Wieczorek Ł., *Praca przymusowa – zagrożone sektory gospodarki i pomoc ofiarom*, Warszawa 2010.
- Florczak A., *Handel ludźmi*, [w:] A. Florczak, A. Lisowska (red.), *Organizacje międzynarodowe w działaniu*, Wrocław 2014.
- Fukuyama F., *America at the Crossroad mocracy, Power, and the Neoconservative Legacy*, 2006.
- Gardian R., *Zjawisko sponsoringu jako forma prostytucji kobiecej*, Impuls, Kraków 2010.
- Garlicki L. (red.), *Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Komentarz do art. 1–18, t. 1*, Warszawa 2010.
- Garnier J., Dośpiał A. (oprac.), *Prawa człowieka a handel kobietami i młodymi ludźmi w Europie. Projekt Prawa Człowieka a Handel Kobietami i Młodymi Ludźmi w Europie. Przybornik edukacyjny powstał w ramach programu Daphne II, Przybornik edukacyjny, Raport krajowy – Polska*, Padwa, Włochy 2007.
- Gawłowicz I., Wasilewska M.A., *Międzynarodowa współpraca w walce z przestępczością*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2004.
- Gearty C., *Terroryzm*, Warszawa 2001.
- Gemra J. (red.), *Metodyka pracy w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych*, Warszawa 2013.

- Giezek J.W. (red.), *Kodeks karny. Komentarz, część szczególna*, stan prawny 2014.03.01, Lex 2014.
- Gilmore W.C., *Brudne pieniądze*, PWE, Warszawa 1999.
- Glenny M., *McMafia. Zbrodnia nie zna granic*, Warszawa 2009.
- Gołębiowski J., *Praca operacyjna w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej*. Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
- Gołębiowski J., *Praca operacyjna w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej*, Warszawa 2008.
- Góralczyk W., *Prawo międzynarodowe publiczne w zarysie*, Warszawa 2000.
- Grabowska-Lusińska J., Okólski M., *Emigracja ostatnia?*, Warszawa 2009.
- Grajewski J., Steinborn S., *Komentarz aktualizowany do art. 298 Kodeksu postępowania karnego*, [w:] L.K. Paprzycki, J. Gajewski, Steinborn S., *Komentarz aktualizowany do art. 1-424 ustawy z 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego* (Dz.U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555, LEX/el, 2015.
- Gruza E., Goc M., Moszczyński J., *Kryminalistyka*, Warszawa 2008.
- Gruza E., *Ocena wiarygodności zeznań świadków w procesie karnym. Problematyka kryminalistyczna*, Zakamycze 2003.
- Grzegorzczak T., Tylman J., *Polskie postępowanie karne*, LexisNexis, Warszawa 2014.
- Grzelak A., *Współpraca instytucjonalna w sprawach karnych na przykładzie Eurojustu i Europejskiej Sieci Sądowej – problemy teoretyczne i praktyczne*, [w:] W. Czapliński, A. Wróbel (red.), *Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i karnych*, Warszawa 2007.
- Grzeskowiak A., Wiak K., *Kodeks Karny. Komentarz*, Lex 2015.
- Grzeszczyk W., *Przebieg postępowania przygotowawczego*, [w:] *Nowa kodyfikacja karna. Kodeks postępowania karnego*, Warszawa 1997.
- Hanausek T., *Kryminalistyka. Poradnik detektywa*, Katowice 1993.
- Hoffman B., *Oblicza terroryzmu*, Warszawa 2001.
- Hołyst B., Bryk J., Malinowska I., *Metody działania sprawców przestępstw*, Szczytno 2010.
- Hołyst B., *Czynniki utrudniające zwalczanie przestępczości zorganizowanej*, [w:] B. Hołyst, Kube E., Schulte R., *Przestępczość zorganizowana*, Warszawa–Münster–Łódź 1996.
- Hołyst B., *Kryminalistyka*, Warszawa 2004.
- Hołyst B., *Kryminologia*, LexisNexis, Warszawa 2009.
- Hołyst B., *Kryminologia*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994.
- Izdebski Z., Dec J., *Criminal Justice Response to Trafficking in Human Beings in Poland, Institute of Social Pedagogy*, University of Zielona Góra, 2009.
- Izdebski Z., *Handel ludźmi a prostytucja*, [w:] Z. Lasocik (red.), *Handel ludźmi zapobieganie i ściganie*, Katedra Kryminologii i Polityki Kryminalnej, IPSiR UW 2006.
- Izdebski Z., *Seksualność Polaków na początku XXI wieku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2012.
- Jałoszyński K., *Terroryzm antyizraelski-przedsięwzięcia kontrterrorystyczne w Izraelu*, Warszawa 2001.
- Janik W., *Terror powietrzny jako szczególny rodzaj terroryzmu*, [w:] E.J. Jaremczuk (red.), *100 lat lotnictwa w Elblągu (1912–2012). Aspekty historyczne, prawne i techniczne lotnictwa*, Wyd. Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu, Elbląg 2012.
- Janoszka K., *Dzieci jako ofiary handlu ludźmi*, Szczytno 2014.
- Jasiński F., *Praktyczne znaczenie przepisów Unii Europejskiej dotyczących walki z handlem ludźmi*, [w:] Z. Lasocik (red.), *Handel ludźmi. Zapobieganie i ściganie*, Warszawa 2006.

- Jasiński W., *Przeciw szarej strefie. Nowe zasady przeciwdziałania praniu pieniędzy*, Poletxt, Warszawa 2001.
- Jurewicz J., *Handel ludźmi w polskim prawie karnym i prawie ponadnarodowym*, Łódź 2012.
- Jurewicz J., *Handel ludźmi w polskim prawie karnym i prawie ponadnarodowym*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2011.
- Karsznicki K., *Ściganie przestępstwa handlu ludźmi w Polsce*, Ośrodek Badań Handlu Ludźmi, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2010.
- Klaus W., *Cudzoziemcy jako ofiary pracy przymusowej*, [w:] L. Mazowiecka, *Ofiary handlu ludźmi*, Warszawa 2014.
- Kobylas M., Hausman M., *Zastosowanie analizy kryminalnej w zwalczaniu przestępczości korupcyjnej*, [w:] Z. Bielecki, J. Szafrąński (red.), *Zwalczanie przestępczości korupcyjnej w Polsce*, Szczytno 2007.
- Kobylas M., *Zastosowanie analizy kryminalnej w zwalczaniu cyberterroryzmu*, [w:] T. Jemioly, J. Kisielnicki, K. Rajchel (red.), *Cyberterroryzm. Nowe wyzwania XXI wieku*, Warszawa 2009.
- Kociucki L., *Zwalczanie nielegalnego transferu dzieci*, [w:] T. Smyczyński (red.), *Konwencja o prawach dziecka. Analiza i wykładnia*, Poznań 1999.
- Komenda Główna Policji, *Zapobieganie i zwalczanie handlu ludźmi przez Policję* [w:] Z. Lasocik (red.), *Handel ludźmi. Zapobieganie i ściganie*, Warszawa 2006.
- Konieczny J. (red.), *Analiza informacji w służbach policyjnych i specjalnych*, C.H. Beck, Warszawa 2012.
- Kopeć J., *Przestępczość zorganizowana w Polsce, jej rozwój i specyfika – uwagi ogólne*, [w:] E. Gruza (red.), *Wybrane aspekty zwalczania przestępczości zorganizowanej i terroryzmu*, Warszawa 2010.
- Kręcikija J., Wołęjszo J. (red.), *Podstawy dowodzenia*, Wydawnictwo AON, Warszawa 2007.
- Królikowski M., Zawłocki R., *Kodeks Karny. Część szczególna. Tom I. Komentarz do artykułów 117–221*, 2013, Lex 2013.
- Kruszyński P., Błoński M., Zbrojewska M. (red.), *Dowody i postępowanie dowodowe w procesie karnym. Komentarz praktyczny z orzecznictwem. Wzory pism procesowych*, C.H. Beck, Warszawa 2015.
- Kudła J., *Wybrana problematyka czynności operacyjnych na tle uwag de lege ferenda projektu ustawy o czynnościach operacyjno – rozpoznawczych*, Warszawa 2009.
- Kudła J., Kosmaty P., *Ryzyko w czynnościach operacyjno-rozpoznawczych Policji. Aspekty kryminalistyczne i prawno-dowodowe*, Difin, Warszawa 2013.
- Kulesza C., *Rola pokrzywdzonego w procesie karnym w świetle ustawodawstwa i praktyki wybranych krajów zachodnich*, Białystok 1995.
- Kulicki M., *Kryminalistyka, wybrane zagadnienia teorii i praktyki śledczo-sądowej*, Toruń 1994.
- Kuźniar R., *Prawa człowieka, prawo, instytucje, stosunki międzynarodowe*, Warszawa 2006.
- Kwasiński R., *Językowo-psychologiczna analiza wypowiedzi w sprawach dotyczących zagrożenia bezpieczeństwa osób ustawowo podlegających ochronie wobec zagrożeń w XXI wieku*, [w:] P. Bogdalski, J. Cymerski, K. Jałoszyński (red.), *Bezpieczeństwo osób podlegających ustawowo ochronie wobec zagrożeń XXI wieku*, Szczytno 2014.
- Łabuz P., *Analiza tendencji handlu ludźmi*, [w:] *Zwalczanie i zapobieganie handlowi ludźmi jako wspólne wyzwanie Polski i Ukrainy*, Warszawa 2013.

- Lasocik Z. (red.), *Handel ludźmi. Zapobieganie i ściganie*, Wyd. Ośrodka Badań Praw Człowieka, Katedra Kryminologii i Polityki Kryminalnej, Instytut Prawa Sądowego i Resocjalizacji UW, Warszawa 2006.
- Lasocik Z., Rekosz-Cebula E., Wieczorek Ł., *Handel ludźmi do pracy przymusowej: mechanizmy powstawania i efektywne zapobieganie. Raport z realizacji Projektu ADSTRINGO – Przeciwdziałanie handlowi ludźmi do pracy przymusowej poprzez usprawnienie współpracy, diagnozę problemów i wzmocnienie systemowego podejścia w Polsce i Federacji Rosyjskiej*, Warszawa/Sztokholm 2014.
- Lasocik Z., Wieczorek Ł., *Handel ludźmi do pracy przymusowej w Polsce. Raport z badań*, Warszawa 2010.
- Liedel K., Piasecka P., Aleksandrowicz T.R., *Analiza informacji. Teoria i praktyka*, Warszawa 2012.
- Lininger R., Vines R.D., *Phishing Cutting the Identity Theft Line*, Indianapolis 2005.
- Liszewski K., Najmoła D., Wiciak K., *Śledztwo finansowe*, Szczytno 2006.
- Mądrzejowski W., *Przestępczość zorganizowana – system zwalczania*, Warszawa 2008.
- Malinowska I., Bryk J., *Handel ludźmi – zapobieganie i zwalczanie: przewodnik dla policjantów*, Szczytno 2009.
- Malinowska I., *Problematyka przeciwdziałania handlowi ludźmi w Polsce i w krajach Unii Europejskiej*, [w:] E.W. Pływaczewski, W. Filipkowski, Z. Rau (red.), *Przestępczość w XXI wieku. Zapobieganie i zwalczanie*, Warszawa 2015.
- Maliszewska-Nienartwoicz J., *System instytucjonalny i prawny Unii Europejskiej*, Toruń 2010.
- Marek A., *Kodeks Karny, Komentarz*, wyd. V, stan prawny 2012.03.01, opubl. Lex 2010.
- Mota J.L.L., *The European Union's Judicial Cooperation Unit, The new police in Europe*, Berlin 2009.
- Myjak M., *Wolność od niewolnictwa, poddaństwa i pracy przymusowej*, [w:] Wieruszewski R. (red.), *Prawa człowieka. Model prawny*, Wrocław–Warszawa–Kraków 1991.
- O'Connell Davidson J., Anderson B., *The trouble with „Trafficking”*, [w:] Ch.L. van den Anker, J. Doomernik (red.), *Trafficking and Women's Rights*, Houndmills–Basingstoke–Hampshire–New York 2006.
- Paprzycki L.K., *Komentarz aktualizowany do art. 172 Kodeksu postępowania karnego*, [w:] Paprzycki L.K., (red.) J. Grajewski, S. Steinborn, *Komentarz aktualizowany do art. 1-424 ustawy z 6 czerwca 1997 r. Kodeksu postępowania karnego*, LEX/el., 2015.
- Pawelec K.J., *Pozycja i rola pokrzywdzonego*, [w:] *Zarys metodyki pracy adwokata w sprawach przestępstw i wykroczeń drogowych*, Warszawa 2012.
- Pawelec K.J., *Proces dowodzenia w postępowaniu karnym*, LexisNexis, Warszawa 2010.
- Pawelec K.J., *Wyjaśnienia podejrzanego, zeznania świadka i instytucja świadka koronnego. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2003.
- Pawłowski M., *Międzynarodowe standardy ścigania handlu ludźmi i ochrony ich ofiar*, Warszawa 2014.
- Piaseczny L. (red.), *Encyklopedia organizacji i zarządzania*, Warszawa 1981.
- Piechocki T., *Handel ludźmi w Polsce – obecne trendy*, [w:] *Zapobieganie handlowi ludźmi w Polsce – materiały do raportu za lata 2009–2011*, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Warszawa 2012.
- Piekałkiewicz J., *Dzieje szpiegostwa*, Warszawa 1999.
- Pikulski S., *Podstawowe zagadnienia taktyki kryminalistycznej*, Białystok 1997.
- Płachta M., *Prawdomówność świadków w świetle badań empirycznych*, WPP 1985.

- Pływaczewski W., *Wprowadzenie do problematyki nielegalnych rynków – perspektywa kryminologiczna*, [w:] W. Pływaczewski, P. Chlebowicz (red.), *Nielegalne rynki. Geneza, skala zjawiska i możliwości przeciwdziałania*, Olsztyn 2012.
- Pomarańska-Bielecka M., *Obraz handlu kobietami w prasie polskiej*, [w:] Z. Lasocik (red.), *Handel ludźmi. Zapobieganie i ściganie*, Ośrodek Badań Praw Człowieka, IPSiR UW, Warszawa 2006.
- Pomarańska-Bielecka M., Wiśniewski M., *Analiza przepisów prawnych dotyczących zapobiegania i przeciwdziałania zjawiska handlu dziećmi*, Warszawa 2010.
- Pytliński J., *Zagrożenie zjawiskiem handlu ludźmi na terenie województwa lubuskiego*, [w:] *Zwalczanie i zapobieganie handlowi ludźmi jako wspólne wyzwanie Polski i Ukrainy*, Warszawa 2013.
- Rudnicka P., *Raport zwalczanie handlu ludźmi. Prewencja poprzez rozwiązania prawne*, Stowarzyszenie Praw Człowieka im. Haliny Nieć, Kraków 2003.
- Safjan M., *Prawo wobec ingerencji w naturę ludzkiej prokreacji*, Warszawa 1990.
- Safjański T., *Działania operacyjne Europolu ukierunkowane na zwalczanie międzynarodowej przestępczości zorganizowanej i terroryzmu – główne uwarunkowania, stan obecny i perspektywy rozwoju*, [w:] Paprzycki L., Rau Z. (red.), *Praktyczne elementy zwalczania przestępczości zorganizowanej i terroryzmu. Nowoczesne technologie i praca operacyjna*, Białystok 2009.
- Safjański T., *Działania operacyjne Europolu*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, Szczytno 2013.
- Safjański T., *Europejskie Biuro Policji Europol. Geneza. Główne aspekty działania. Perspektywy rozwoju*, Warszawa 2009.
- Sakowicz A. (red.), *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2015.
- Sawicki K., *Handel ludźmi*, Piła 2011.
- Serdakowski J., *Specyficzność ujawniania zorganizowanej przestępczości kryminalnej i gospodarczej*, [w:] S. Lelental, M. Zajder (red.), *Kryminalistyczne i prawne problemy społecznej przestępczości*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, Szczytno 1995.
- Shelley L. (red.), *Human Security. Transnational Crime and Human Trafficking: Asian and Western Perspectives*, New York 2011.
- Shelley L. (red.), *Human Traffic and Transnational Crime: Eurasian and American Perspectives*, Lanham 2005.
- Shelley L., *Human Trafficking: A Global Perspective*, Cambridge University Press, Cambridge 2010.
- Siemaszko A., *Geografia występku i strachu. Polskie badanie przestępczości '07*, Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, Warszawa 2008.
- Siemaszko A., *Granice tolerancji. O teoriach zachowań dewiacyjnych*, Warszawa 1993.
- Sienkiewicz P., *10 wykładów*, Wydawnictwo AON, Warszawa 2005.
- Sitarz O., *Ochrona prawna dziecka w polskim prawie karnym na tle postanowień Konwencji o prawach dziecka*, Katowice 2004.
- Skorupka J. (red.), *Kodeks postępowania karnego. Komentarz do art. 172 KPK*, Legalis 2015.
- Skrivankova K., *Between decent work and forced labour: examining the continuum of exploitation*, New York 2010.
- Sobczak J., *Prostytucja w Internecie*, [w:] M. Mozgawa (red.), *Prostytucja, Lex z Wolters Kluwer business*, Warszawa 2014.
- Sobol E. (red.), *Słownik wyrazów obcych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.

- Sorrentino L., Jokinen A., *Wytyczne dotyczące zapobiegania nadużyciom w rekrutacji, wyzyskowi pracowników i handlowi pracownikami migrującymi w regionie Morza Bałtyckiego*, Sztokholm 2014.
- Sozański J., *Współczesne prawo traktatów*, Warszawa–Poznań 2003.
- Śrubka M., *Przesłuchanie świadka w procesie karnym*, Centrum szkolenia Policji, Legionowo 2013.
- Stanik J.M., *Przesłuchanie poznawcze (ogniowie interview): Założenia, procedura, wyniki*, [w:] J.M. Stanik, Z. Majchrzak (red.), *Psychologiczne i psychiatryczne opiniodawstwo sądowe w ramach nowych uregulowań prawnych*, Katowice 2001.
- Stefański R., *Kodeks Karny, Komentarz*, 2014, Lex 2014.
- Steller M., *Recent developments in statement analysis*, [w:] J.C. Yuille (red.), *Credibility assessment*, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht 1989.
- Strzoda M., *Zarządzanie informacjami w organizacji*, Wydawnictwo AON, Warszawa 2004.
- Suda A., *Analiza zjawiska handlu ludźmi. Pomoc ofiarom przestępstw związanych z handlem ludźmi*, Warszawa 2012.
- Susan H., Adams M.A., *Statement Analysis What Do Suspects' Words Really Reveal?*, FBI Law Enforcement Bulletin, October, 1996.
- Szlachter D., *Terroryzm skrajnych fundamentalistów islamskich (islamistów) w Unii Europejskiej*, Chełm 2006.
- Szulecka M., *The Wright to be Exploited: Vietnamese Workers in Poland*, [w:] C. Van den Anker, I. van Liempt (red.), *Human Rights and Migration. Trafficking for Forced Labour*, Houndmills Basingstoke, Hampshire 2012.
- Tokarz M., *Argumentacja Perswazja Manipulacja, Wykłady z teorii komunikacji*, Gdańsk 2006.
- Tomaszewski T., *Dowód z opinii biegłego w procesie karnym*, Kraków 2000.
- Undeutsch U., *The development of statement reality analysis*, [w:] J.C. Yuille (red.), *Credibility assessment*, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht 1989.
- van der Linden N.J., *Handel ludźmi do pracy przymusowej. Jak monitorować proces rekrutacji pracowników migrujących*, Warszawa 2007.
- Warylewski J., *Przestępstwa przeciwko dobrom indywidualnym*, System Prawa Karnego, tom 10, 2012.
- Warylewski J., *Przestępstwa seksualne*, Wydawnictwo Uniwersytet Gdański, Gdańsk 2001.
- Weintraub W., *Verbal Behavior in Everyday Life*, Springer Publishing Co., New York, NY 1989.
- Weissbrodt D., *Anti-Slavery International, Abolishing Slavery and its Contemporary Forms*, New York–Geneva 2003.
- Wiciak K., *Cele śledztwa finansowego a system odzyskiwania mienia*, Szczytno 2012.
- Widacki J., *Kryminalistyka*, Warszawa 1999.
- Wieczorek Ł., *Handel ludźmi w celu przymuszenia ich do pracy, Poradnik opracowany na podstawie wystąpień na konferencji „Nowoczesne niewolnictwo”*, Strzelce Opolskie 2008.
- Wiśniewski M., *Dyskusja o integracji*, [w:] J. Frelak (red.), *System instytucjonalnego podejścia do problemu handlu Ludźmi*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2010.
- Wiśniewski M., *System instytucjonalnego podejścia do problemu handlu ludźmi*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2011.
- Wójcik J.W., *Kryminologiczna ocena transakcji w procesie prania pieniędzy*, Warszawa 2001.
- Wójcik J.W., *Przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej – zagadnienia prawne, kryminologiczne i kryminalistyczne*, Warszawa 2011.
- Wolejszo J. (red.), *System dowodzenia*, Wydawnictwo AON, Warszawa 2013.

- Wysocka-Madej M., Rybicka E., Lemieszewska R. (oprac.), *Międzynarodowa Organizacja Pracy – 90 lat istnienia. Informator Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej*, Warszawa 2009.
- Wysocka-Madej M., *Trendy rozwojowe międzynarodowych standardów pracy w aktywności Polski w MOP*, [w:] A. Bieńczyk-Missala, R. Kuźniar (red.), *Prawa człowieka w polskiej polityce zagranicznej*, Warszawa 2007.
- Zielińska E., *Handel kobietami jako naruszenie praw kobiet*, [w:] Z. Lasocik (red.), *Handel ludźmi. Zapobieganie i ściganie*, Warszawa 2006.

Artykuły z czasopism

- Algorytm postępowania funkcjonariuszy organów ścigania w przypadku ujawnienia ofiary/świadka handlu ludźmi* Algorytm opisany powinien być w rozdziale dot. MSW.
- Analiza Kryminalna cz. I, praca zbiorowa*, Biblioteka Doskonalenia Zawodowego, Zeszyt nr 24, Szczytno 2002.
- Annual SELEC Report 2012.
- Annual SELEC Report 2013.
- Badania: *Sex Trafficking: Inside the Business of Modern Slavery*, Columbia University Press, New York 2009.
- Bartuszek G., *Bez skrupułów*, Magazyn Policja 997 nr 50, Warszawa 2009.
- Blackett A., *Whiter Social Class? Human Rights, Trade Theory and Treaty Interpretation*, „Columbia Human Rights Law Review” 1999, no. 3.
- Bryk J., Malinowska I., *Sprawca handlu ludźmi w aspekcie międzynarodowej zorganizowanej przestępczości, cz. 2*, „Przegląd Policyjny” 2013, nr 2.
- Bryk J., Malinowska I., *Sprawca handlu ludźmi w aspekcie międzynarodowej zorganizowanej przestępczości, cz. 1 Z badań nad zjawiskiem*, „Przegląd Policyjny” 2013, nr 1.
- Cash at any price, „The Economist” 9th May 1992.
- CBOS, *Polacy o zjawisku handlu kobietami*, Warszawa 2005.
- Centralny Zespół do walki z Handlem Ludźmi WK BK KGP (oprac.), *Sprawozdanie ze stanu zagrożenia handlem ludźmi, prostytucją oraz pedofilią i pornografią dziecięcą w Polsce w 2007 roku*,
- Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć, *Sprawozdanie za 2010 rok. Zjawisko handlu ludźmi w odniesieniu do cudzoziemców przebywających w Polsce*, Kraków 2010.
- Centrum Szkolenia Policji, *Analiza Kryminalna*, Legionowo 1999.
- Chodubski A.J., *Współczesna tożsamość diaspory polskiej w przemówieniach Jana Pawła II*, „Rocznik Polonii”, 2006, t. 2.
- Conclusions from the Expert Meeting on the Follow-up of the Joint Frontex Europol Report on the High Risk Routes of Illegal Migration in the Western Balkan Countries within the Frontex Risk Analysis Network, Brussels, doc. 5685/1/08 of 14 March 2008.
- Council of the EU, *Action Plan on Trafficking in Human Beings*, 6282/1/07 REV 1, Bruksela 2007.
- Don Rabon, *Investigative Discourse Analysis*, Carolina Academic Press, Durham, NC 1994.
- Drabik W., *Prostytucja i związane z nią niektóre problemy społeczne i etyczne*, Medycyna w sieci, Okręgowa Rada Lekarska w Rzeszowie, 2007, nr 2.
- Eurojust, *Sprawozdanie roczne 2013*, Haga 2014.
- European Commission, *The EU Strategy towards the Eradication of Trafficking in Human Beings 2012–2016*, COM(2012) 286 final, Brussels 2012.

- Europol review. General Report on Europol Activities*, Haga 2011.
- Eurostat, *Trafficking in human beings*, 2013.
- Eurostat, *Trafficking in human beings*, 2015.
- FATF, *Laundering the proceeds of corruption*, Paris 2011.
- FATF, *Vulnerabilities of Casinos and Gaming Sector*, Paris 2009.
- Filipkowski W., Chlebowicz P., *Analiza kryminalna. Aspekty kryminalistyczne i prawno-dowodowe*, Warszawa 2011.
- Financial Action Task Force, *Money Laundering Risks Arising from Trafficking in Human Beings and Smuggling of Migrants*, Paris 2011.
- Fundacja przeciwko handlowi kobietami „La Strada”, *Handel ludźmi. Informacje o zjawisku*, 2004.
- General Report on Europol Activities*, Haga 2011.
- Generalny Inspektor Informacji Finansowej, *Przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Poradnik dla instytucji obowiązanych i jednostek współpracujących*, Warszawa 2009, nr 8
- Globalne oszacowania dot. pracy przymusowej. Regionalny Arkusz Informacyjny Unii Europejskiej, MOP, 2012.
- Górowski W., *Zastępcze macierzyństwo a prawo karne – ocena obecnego stanu prawnego*, *Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych*, 2011, z. 1.
- GRETA, *Raport z wdrażania Konwencji Rady Europy w sprawie działań przeciwko handlowi ludźmi przez Polskę*, Strasburg 2013.
- Gronowska B., *Sprawa Halford p. Zjednoczonemu Królestwu – wyrok z 25 czerwca 1997 r. – zarzut naruszenia prawa do poszanowania życia prywatnego i korespondencji*, *Przegląd Prawa Europejskiego*, 1997, nr 2(3).
- Handel ludźmi 2014* Raport DPM MSW, Warszawa 2015.
- Hausman M., Szczepański W., *Możliwości narzędzi analitycznych w Policji a aspekt geoprzestrzenny*, *Acta Scentarium Poloniarum, Administratio Locorum*, 2013, 12(1).
- Hossain M., Zimmerman C., Abas M., *The relationship of trauma to mental disorders among trafficked and sexually exploited girls and women*, „*American Journal of Public Health*”, 2010, t. 100, nr 12.
- International Labour Office, *Profits and Poverty: the Economics of Forced Labour*, Geneva 2014.
- International Labour Office, *Understanding child trafficking. Training Manual to Fight Trafficking in Children for Labour, Sexual and Other Forms of Exploitation*, Vienna 2009.
- Janicki G., *Wykorzystanie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych jako instrumentu zwalczania przestępczości o charakterze transgranicznym*, *Przegląd Policyjny*, 2008, nr 1 (89).
- Jasiński F., Karsznicki K., *Walka z handlem ludźmi z perspektywy Unii Europejskiej*, „*Państwo i Prawo*” 2003, nr 7.
- Jost P.M., Sandhu H.S., *The Hawala Alternative Remittance System and its Role in Money Laundering*, Lyon 2000.
- Karsznicki K., *Analiza polskiego prawa pod kątem efektywności ścigania handlu ludźmi do pracy przymusowej*, „*Prokuratura i Prawo*” 2009, nr 7–8.
- Kłak Cz.P., *Międzynarodowy zespół śledczy w świetle prawa polskiego*, „*Prokuratura i Prawo*” 2008, nr 5.
- Klopf G., Tooke A., *Statement Analysis Field Examination Technique A Useful Investigative Tool*, *FBI Law Enforcement Bulletin*, April 2003.

- Komisja Europejska, COM (2013) 173 final, Bruksela 27.03.2013.
- Konferencja zamykająca program Handel ludźmi – zapobieganie i ściganie, Biuletyn Biura Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu, Warszawa 2005.
- Kosmaty P., *Prawo operacyjne (wybrane zagadnienia)*, Prokurator, 2010, nr 1–2 (41–42).
- Koss-Goryszewska M., *Wizerunek handlu ludźmi i kobiety-ofiary w prasie polskiej na przykładzie „Gazety Wyborczej”*, ISP.
- Koss-Goryszewska M., *Wizerunek handlu ludźmi i kobiety-ofiary w prasie polskiej na przykładzie „Gazety Wyborczej”*, [w:] J. Frelak (red.), *Dyskusja o integracji. Wybór tekstów Polskiego Forum Integracyjnego*, Warszawa 2010.
- Krajewski R., *O potrzebie kryminalizacji przydrożnej prostytutki*, „Prokuratura i Prawo”, 2011, nr 9.
- Krajewski R., *Przestępstwo nielegalnego organizowania adopcji*, „Prokuratura i Prawo”, 2009, nr 10.
- Księżopolska-Breś A., *Uwagi na temat przestępstwa z art. 211a k.k.*, „Prokurator”, 2011, nr 3.
- Kuźniar D., *Zbrodnie przeciwko ludzkości w świetle Statutu MTK*, „Ius et Administratio”, 2004, nr 1.
- Łabuz P., *Czynności operacyjno-rozpoznawcze w systemie bezpieczeństwa*, Zeszyty Prawnicze Wyższej Szkoły Ekonomii i Administracji w Bytomiu, 2010, nr 2 (9), Bytom 2010.
- Łabuz P., *Konstrukcja prawno-kryminalistyczna przestępstwa handlu ludźmi z wykorzystaniem ich do wyłudzeń świadczeń socjalnych*, Zeszyty Naukowe Uczelni Warszawskiej im. Marii Skłodowskiej-Curie, 3(45), Warszawa 2014.
- Łabuz P., Michalski M., *Czynności operacyjno-rozpoznawcze jako narzędzie zwalczające przestępczość w świetle projektu ustawy o czynnościach operacyjno-rozpoznawczych*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 2010, nr 3(255).
- Łabuz P., Śnieżek D., *Handel „żywym towarem” jako aktywność zorganizowanych grup przestępczych specjalizujących się w handlu ludźmi*, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki, Zarządzania i Administracji Zeszyty, nr 1(11), Warszawa 2011.
- Łabuz P., Śnieżek D., *Handel „żywym towarem” jako działalność zorganizowanych grup przestępczych specjalizujących się w handlu ludźmi*, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki, Zarządzania i Administracji w Warszawie, 1(11), Warszawa 2010.
- Łabuz P., Śnieżek D., *Handel ludźmi w celu zmuszania do zebrania na przykładzie sprawy wykonanej przez rzeszowski zarząd Centralnego Biura Śledczego Komendy Głównej Policji*, Kwartalnik Kadry Kierowniczej Policja, Szczytno 2013.
- Łabuz P., Śnieżek D., *Handel ludźmi w celu zmuszania do zebrania na przykładzie sprawy zrealizowanej przez rzeszowski zarząd Centralnego Biura Śledczego Komendy Głównej Policji*, Kwartalnik Kadry Kierowniczej Policja, Szczytno 2011.
- Łabuz P., Śnieżek D., *Prawno-kryminalistyczny aspekt współczesnego handlu ludźmi wykorzystywanymi do prostytutki*, Kwartalnik Kadry Kierowniczej „Policja”, 2011, nr 1, Szczytno 2011.
- Lasocik Z., *Prawne podstawy zwalczania handlu ludźmi w Stanach Zjednoczonych*, „Ius Novum”, 2008, nr 1.
- Lasocik Z., Rokosz-Cebula E., Wieczorek Ł., *Handel ludźmi do pracy przymusowej: mechanizmy powstawania i efektywne zapobieganie. Raport z realizacji Projektu ADSTRINGO – Przeciwdziałanie handlowi ludźmi do pracy przymusowej poprzez usprawnienie współpracy, diagnozę problemów i wzmocnienie systemowego podejścia w Polsce i Federacji Rosyjskiej*, Warszawa–Sztokholm 2014.

- MacKinnon C.A., *Are women human? And Other International Dialogues*, The Belknap Press of Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, London 2006.
- Mąka J., *Instytucja prowokacji w praktyce działania służb policyjnych*, „Prokuratura i Prawo”, 2010, nr 1–2.
- Malinowska I., *Polityka instytucji europejskich wobec handlu ludźmi ze szczególnym uwzględnieniem przypadków Polski*, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Olsztyn 2014.
- Malinowska I., Szczepański W., *Handel ludźmi na początku XXI wieku*, „Obronność. Zeszyty Naukowe”, 2013, nr 1.
- Malinowska I., Szczepański W., *Współdziałanie Policji z wybranymi podmiotami w zwalczaniu handlu ludźmi*, „Obronność. Zeszyty Naukowe”, 2013, nr 1.
- Michalska-Warias A., *Przestępczość zorganizowana i prawno-karne formy jej przeciwdziałania*, Lublin 2006.
- Międzynarodowa Organizacja Pracy, *Szacunkowe dane o światowej pracy przymusowej z 2012 r. (ILO 2012 Global estimates of forced labour)*, czerwiec 2012.
- Mikołajczyk B., *Walka z niewolnictwem na forum powszechnym*, referat wygłoszony podczas Ogólnopolskiej Konferencji „Idee, normy, instytucje Kongresu Wiedeńskiego – 200 lat później”, która odbyła się w Warszawie w dniach 16–17 października 2015 r.
- Olgay-Stawikowska K., *Alchemia niedobrowolnej migracji zarobkowej*, Ośka.
- Orzechowska P., *Handel ludźmi w polskim systemie prawnym*, „Policja”, 2013, nr 3.
- Otłowski K., *Przesłuchanie świadka w postępowaniu przygotowawczym*, *Prob. Praw.* 1973, nr 6.
- Ozminkowska V., *Klient dzwoni raz*, „Newsweek”, 2003, nr 14.
- Panowicz-Lipska J., *Zgoda na przysposobienie*, *Ruch Prawniczy*, „Ekonomiczny i socjologiczny”, 1985, nr 1.
- Piechocki T., *Handel ludźmi w Polsce – obecne trendy. Zapobieganie handlowi ludźmi w Polsce – materiały do raportu za lata 2009–2011*, MSW Warszawa 2012.
- Pływaczewski W., *Handel kobietami z perspektywy przestępczości zorganizowanej*, [w:] B. Hołyst, J. Bryk, I. Malinowska (red.), *Metody działania sprawców przestępstw handlu ludźmi*, Szczytno 2009.
- Podolski A., *Bezpieczeństwo europejskie po Madrycie z polskiej perspektywy*, Raporty i Analizy Centrum Stosunków Międzynarodowych, 6/04, Warszawa 2004.
- Podręcznik IOM, *Bezpośrednia pomoc ofiarom handlu ludźmi*, Genewa 2007.
- Pomarańska-Bielecka M., *Komercyjny obrót dziećmi w celach adopcyjnych*, „Edukacja Prawnicza”, 2009, nr 3.
- Pomarańska-Bielecka M., Wiśniewski M., *Analiza przepisów prawa definiujących i penalizujących handel dziećmi*, „Dziecko krzywdzone. Teoria. Badania. Praktyka” 2010, nr 1.
- Pomarańska-Bielecka M., Wiśniewski M., *Handel ludźmi – nowelizacja k.k.*, „Edukacja Prawnicza”, 2011, nr 1(121).
- Publikacja Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, *Współpraca polsko-ukraińska w zakresie zwalczania oraz zapobiegania handlowi ludźmi*, Warszawa 2011.
- Rada UE, *Podręcznik dla wspólnych zespołów dochodzeniowo-sledczych*, 15790/1/11 REV 1, Bruksela 2011.
- Radoniewicz F., *Przestępstwo handlu ludźmi*, „Prokuratura i Prawo”, 2011, nr 10.
- Raport z wdrażania Konwencji Rady Europy w sprawie działań przeciwko handlowi ludźmi przez Polskę, Greta, 6.05.2013.

- Raport, *Identyfikacja ofiar handlu ludźmi w ramach procedur przyznawania ochrony międzynarodowej i przymusowych powrotów w Polsce*, Krajowy Punkt Kontaktowy Europejskiej Sieci Migracyjnej w Polsce, Warszawa 2013.
- Rogoziński K., *Wiarygodne informacje o przestępstwie jako przesłanka zarządzenia zakupu kontrolowanego*, „Prawo i Prokuratura”, 2010, nr 10.
- Safjański T., *Barriers to the Operational Effectiveness of Europol*, „Internal Security”, 2013, nr 1.
- Safjański T., *Działania Europolu a funkcja dowodowa*, „Prokuratura i Prawo”, 2013, nr 2.
- Safjański T., *Działania operacyjne Europolu*, Szczytno 2013.
- Safjański T., *Efektywność działań operacyjnych Europolu w zwalczaniu terroryzmu międzynarodowego – próba oceny*, „Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego”, 2013, nr 8(5).
- Safjański T., *Europol's contribution towards detecting criminal activities – recent development*, „Internal Security”, 2010, nr 1.
- Safjański T., *Ewolucja współpracy policyjnej na świecie*, „Kwartalnik Policyjny”, 2013, nr 1(23).
- Safjański T., Michna P., Żelazek J., *Węzłowe zagadnienia wykorzystania analizy strategicznej w procesie zwalczania przestępczości zorganizowanej w UE*, „Przegląd Policyjny”, 2005, nr 4.
- Safjański T., *Pozycja Europolu w architekturze bezpieczeństwa*, Zeszyty Naukowe AON, 2014, nr 1(94).
- Safjański T., *Praktyczne możliwości prowadzenia rozpoznania majątkowego zagranicą z wykorzystaniem współpracy w ramach Europolu i sieci Carin*, „Policja”, 2008, nr 3.
- Safjański T., *Prawne warunki funkcjonowania Europolu*, „Przegląd Policyjny”, 2013, nr 3.
- Safjański T., *Rola Europolu w zwalczaniu przestępczości międzynarodowej z perspektywy polskiej Policji*, „Policja”, 2007, nr 4.
- Safjański T., *Rola i miejsce oficerów łącznikowych w zwalczaniu międzynarodowej przestępczości zorganizowanej*, „Policja”, 2010, nr 1.
- Safjański T., *Rola i pozycja Grupy Zadaniowej Szefów Policji w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej*, „Policja”, 2008, nr 1.
- Safjański T., *The Problem of Supervision and Control over the Activities of Europol – Selected Aspects*, „Internal Security”, 2012, nr 2.
- Safjański T., *Wpływ integracji europejskiej na zjawisko przestępczości zorganizowanej w Polsce*, „Przegląd Policyjny”, 2004, nr 4 (76).
- Safjański T., *Wsparcie operacyjne Europolu w zwalczaniu fałszerstw waluty euro na tle rozwiązań organizacyjnych i prawnych w Polsce*, Problemy Współczesnej Kryminalistyki, Tom XVII Uniwersytet Warszawski 2013.
- Safjański T., *Współpraca policyjna państw obszaru Schengen. Zarys systemu*, [w:] Szymaniak A., Ciepela W. (red.), *Policja w Polsce. Stan obecny i perspektywy*, Wydawnictwo Naukowe INPiD UAM, Poznań 2007.
- Safjański T., Żach D., *Systemowe i organizacyjne aspekty współpracy policyjnej państw obszaru Schengen*, „Przegląd Policyjny”, 2006, nr 1(81).
- Safjański T., Żach D., *Taktyczne aspekty współpracy policyjnej państw Schengen*, „Gazeta Sądowa”, 2006, nr 10.
- Safjański T., *Zasada specjalizacji w wykorzystaniu wsparcia operacyjnego Europolu przez Policję*, „Kwartalnik Prawno-Kryminalistyczny”, 2012, nr 3–4 (12–13).
- Safjański T., *Zespoły dochodzeniowo-śledcze – nowa forma współpracy policyjnej w UE*, „Gazeta Policyjna”, 2004, nr 26.
- Safjański T., *Nadzór transgraniczny*, „Gazeta Policyjna”, 2004, nr 35.

- Sakowicz A., *Przestępstwo handlu ludźmi z perspektywy regulacji międzynarodowych*, „Prokuratura i Prawo”, 2006, nr 3.
- Sawicki K., *Metody działania sprawców przestępstw handlu ludźmi*, Szczytno 2009.
- Sokołowska M., *Zwalczanie handlu ludźmi*, „Kwartalnik Policyjny”, 2014, nr 4(30).
- Sokołowska –Zalewska M. J., *Definicja handlu ludźmi na tle prawa międzynarodowego*, „Prokuratura i Prawo”, 2012, nr 2.
- Sokołowska-Walewska M.J., *Zakaz handlu ludźmi z perspektywy systemu ochrony praw człowieka*, „Studia Prawnicze KUL”, 2013, nr 1.
- Sprawozdanie za rok 2011. Przykłady kampanii prewencyjnych w Sprawozdaniach z realizacji Krajowego Planu Działań za lata 2011–2012.
- Stawnicka J., *Lingwistyka kryminalistyczna. Co autor miał na myśli*, „Policja 997”, 2014, nr 12(117).
- To Combat Trafficking in Human Beings*, Vienna 2014.
- United Nations Office on Drugs and Crime, *Assessment Guide to the Criminal Justice Response to the Smuggling of Migrants*, Vienna 2012.
- UNODC, *Globalny Raport o handlu ludźmi. Przeciwdziałanie handlowi ludźmi i pomoc narażonym migrantom. Roczne sprawozdanie z działalności w 2011 r.* IOM, Wiedeń 2012.
- Wheaton E.M., Schauer E.J., Galli T.V., *Economics of Human Trafficking*, „International Migration”, 2010, vol. 48(4).
- Wieczorek Ł., *Przestępstwo handlu ludźmi w prawie międzynarodowym i krajowym*, „Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych”, 2009, nr 9.
- Wrzosek P., Kwasiński R., *Analiza wypowiedzi i analiza tekstu. Wykorzystanie w rozpoznawaniu symptomów terroryzmu*, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki, Zarządzania i Administracji, 2013, nr 1(22).
- Wykaz zaleceń*, Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-społecznego i Komitetu Regionów, *Strategia UE na rzecz wyeliminowania handlu ludźmi na lata 2012–2016*.
- Wypowiedź z 10 czerwca 2013 roku Sekretarza Stanu w MSW – Piotr Stachańczyk podczas otwarcia Konferencji „Ofiary handlu ludźmi” (Ofiary handlu ludźmi, LEX a Wolters Kluwer business, red. naukowa Lidia Mazowiecka, Warszawa 2014).
- Wytyczne nr 1 Komendanta Głównego Policji z 23 lipca 2015 roku w sprawie wykonywania niektórych czynności dochodzeniowo-śledczych przez policjantów (Dz.U. Komendy Głównej Policji, Warszawa, 24 lipca 2015 r. poz. 59).

Akty normatywne

- Traktat o Unii Europejskiej i Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (t.j. Dz.Urz. UE 2012 C 326/1).
- Traktat o Unii Europejskiej podpisany w Maastricht 7 lutego 1992 r. (Dz.Urz. 1992 C 191, poz. 1 ze zm.).
- Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej.
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (dalej PDPC), uchwalona w Paryżu w dniu 10 grudnia 1948 r.

Dyrektywy UE

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW (Dz.Urz. UE 2011 L 101/1).

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz.Urz. UE. L 2011.335.1).

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego oraz Rady 2011/36/UE z 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW.

Dyrektywa Rady 2004/81/WE z 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentu pobytowego wydawanego obywatelom państw trzecich, którzy są ofiarami handlu ludźmi lub wcześniej byli przedmiotem działań ułatwiających nielegalną imigrację, którzy współpracują z właściwymi organami.

Decyzje UE

Decyzja Rady 2009/371/WSiSW.

Decyzja ramowa Rady UE 2002/629/WSiSW z 19 lipca 2002 r. o zwalczaniu handlu ludźmi, Dz. Urz. WE 2002 L 203.1.

Konwencje UE

Konwencja nr 105 dotycząca zniesienia pracy przymusowej (konwencja nr 105) przyjęta w Genewie 25 czerwca 1957 r. (Dz.U. z 1959 r. Nr 39, poz. 240).

Konwencja nr 138 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca najniższego wieku dopuszczenia do zatrudnienia (konwencja nr 138), przyjęta w Genewie 26 czerwca 1973 r. (Dz. U. z 1978 r. Nr 12, poz. 53).

Konwencja nr 182 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca zakazu i natychmiastowych działań na rzecz eliminacji najgorszych form pracy dzieci z 1999 r. (Konwencja nr 182), przyjęta w Genewie 17 czerwca 1999 r. (Dz.U. z 2004 r. Nr 139, poz. 1474).

Konwencja nr 29 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca pracy przymusowej lub obowiązkowej (Konwencja nr 29), przyjęta w Genewie 28 czerwca 1930 r. (Dz.U. z 1959 r. Nr 20, poz. 122).

Konwencja nr 29 Międzynarodowej Organizacji Pracy z 29 czerwca 1930 r. dotycząca pracy przymusowej lub obowiązkowej (Dz.U. z 1959 r. Nr 20, poz. 122).

Konwencja o prawach dziecka (KPD), przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 ze zm.).

Konwencja Rady Europy w sprawie działań przeciwko handlowi ludźmi (Konwencja RE), sporządzona w Warszawie 16 maja 2005 r. (Dz.U. z 2009 r. Nr 20, poz. 107).

Konwencja Rady Europy w sprawie działań przeciwko handlowi ludźmi, sporządzona w Warszawie 16 maja 2005 r. (Dz.U. z 9 lutego 2009 roku).

Konwencja uzupełniająca w sprawie zniesienia niewolnictwa, handlu niewolnikami oraz instytucji i praktyk zbliżonych do niewolnictwa (Konwencja z 1956 r.), podpisana w Genewie 7 września 1956 r. (Dz.U. z 1963 r. Nr 33, poz. 185).

Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, przyjęta w Nowym Jorku 18 grudnia 1979 r. (Dz.U. z 1982 r. Nr 10, poz. 71).

Konwencja w sprawie zniesienia niewolnictwa (Konwencja z 1926 r.) podpisana w Genewie 25 września 1926 r. (Dz.U. z 1931 r. Nr 4, poz. 21).

Konwencja w sprawie zwalczania handlu ludźmi i eksploatacji prostytutki otwarta do podpisu 21 marca 1950 r. w Lake Success (Dz.U. z 1952 r. Nr 41 poz. 278).

Konwencja wykonawcza do układu z Schengen z 14 czerwca 1985 roku między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach (Dz.Urz. UE 2000 L 239).

Rezolucje UE

Rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego z 14 grudnia 2010 roku.

Rozporządzenie (WE) nr 648/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z 13 kwietnia 2005 r. (Dz.Urz. L 117 z 2005 r.).

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1875/2006 z 18 grudnia 2006 r. (Dz.U. L 360 z 19.12.2006 r.).

Rozporządzenie MF z 27 grudnia 1999 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie deklaracji skróconych i zgłoszeń celnych (Dz.U. MF z 31.12.1999 r.).

Zarządzenie nr 28 MF z 21 grudnia 2004 r. w sprawie ewidencji prowadzonych przez urzędy celne (Dz.U. MF z 2004 r. Nr 20, poz. 247).

Rozporządzenie Rady WE nr 2725/2000 z 11 grudnia 2000 r.

Decyzje krajowe

Decyzja KGP nr 206 z 2009 r.

Decyzja Komisji 2003/209/WE z 25 marca 2003 r. w sprawie powołania członków Grupy Ekspertów do handlu Ludźmi, Dz. Urz. UE, 2003 L 79.25.

Decyzja Komisji 2011/502/UE z 10 sierpnia 2011 r. w sprawie ustanowienia Grupy Ekspertów do handlu Ludźmi i uchylająca decyzję 2007/675/WE, (dalej decyzja 2011/502/UE), Dz.Urz. UE, 2008 L 194.12.

Decyzja nr 139 Komendanta Głównego Straży Granicznej z 18 czerwca 2008 r.

Decyzja nr 488 KGP.

Decyzja nr 508 KGP. w którym znaleźli się jednocześnie dotychczasowi funkcjonariusze Biura Kryminalnego KGP oraz CBS KGP (na zasadzie delegowania)

Decyzja nr 774 Komendanta Głównego Policji z 19 grudnia 2008 r., w sprawie określenia podziału zadań służbowych policjantów wykonujących czynności w zakresie sporządzania i przekazywania dokumentacji kontroli operacyjnej.

Dziennik Ustaw

Ustawa o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz.U. nr 104, poz. 708 ze zm.).

Ustawa o kontroli skarbowej (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 8, poz. 65).

Ustawa o Policji (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58 ze zm.).

Ustawa o Policji z 6 kwietnia 1990 r. (Dz.U. Nr 30, poz. 179).

Ustawa o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego i Wywiadu Wojskowego (Dz.U. Nr 104, poz. 709).

Ustawa o Straży Granicznej (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 234, poz. 1997 ze zm.).

Ustawa o Żandarmerii Wojskowej (Dz.U. Nr 123, poz. 1353 ze zm.).

Ustawa z 12 października 1990 roku o Straży Granicznej (Dz.U. z 2005 r. Nr 234, poz. 1997 ze zm.).

Ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz.U. z 2005 r. Nr 89, poz. 589 ze zm.).

Ustawa z 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 1985 r. Nr 12, poz. 49 ze zm.).

- Ustawa z 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 101 ze zm.).
- Ustawa z 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 101 ze zm.).
- Ustawa z 18 września 2001 r. – Kodeks morski (Dz.U. Nr 138, poz. 1545 ze zm.).
- Ustawa z 19 marca 2004 r. – prawo celne (Dz.U. Nr 68, poz. 622).
- Ustawa z 20 maja 1971 roku – Kodeks wykroczeń (Dz.U. Nr 109, poz. 756 ze zm.).
- Ustawa z 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz.U. z 2006 r. Nr 123, poz. 857).
- Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 121 ze zm.).
- Ustawa z 24 czerwca 1983 r. o społecznej inspekcji pracy (Dz.U. z 1983 r. Nr 35, poz. 163 ze zm.).
- Ustawa z 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz.U. z 1999 r. Nr 72, poz. 802 ze zm.).
- Ustawa z 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2015 r., poz. 1199).
- Ustawa z 25 czerwca 2015 r. o leczeniu niepłodności (Dz.U. z 2015 r., poz. 1087).
- Ustawa z 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 583 ze zm.).
- Ustawa z 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 1 października 2010 r.).
- Ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553 ze zm.).
- Ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553 ze zm.).
- Ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555 ze zm.).
- Ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553 ze zm.).
- Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 332 ze zm.).
- Ustawa z 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz.U. z 1990 r. Nr 78, poz. 462, t.j.).

Rozporządzenia krajowe

- Rozporządzenie ministra infrastruktury z 23 grudnia 2004 r. w sprawie polskiego rejestru jachtów (Dz.U. z 2005 r. Nr 6, poz. 43).
- Rozporządzenie ministra infrastruktury z 23 stycznia 2003 r. w sprawie rejestru okrętowego i postępowania rejestrowego (Dz.U. Nr 47, poz. 400).
- Rozporządzenie ministra infrastruktury z 23 stycznia 2003 r. w sprawie rejestru administracyjnego polskich statków żeglugi śródlądowej (Dz.U. Nr 39, poz. 340).
- Rozporządzenie ministra infrastruktury z 27 kwietnia 2004 r. w sprawie rejestracji statków morskich (Dz.U. Nr 102, poz. 1074).
- Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z 13 marca 2002 r., w sprawie sposobu przeprowadzania i dokumentowania przez Policję niejawnego nadzorowania wytwarzania, przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa (Dz.U. z 16 marca 2002 r.).
- Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z 18 marca 2002 r., w sprawie sposobu dokumentowania prowadzonej przez Policję kontroli operacyjnej, przechowywania i przekazywania wniosków, zarządzeń i materiałów uzyskanych podczas stosowania tej kontroli, a także przetwarzania i niszczenia tych materiałów (Dz.U. z 18 marca 2002 r.).
- Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z 27 maja 2002 r., w sprawie szczegółowych zasad i trybu wydawania, posługiwania się, przechowywania i ewidencji dokumentów, które uniemożliwiają ustalenie danych identyfikujących policjanta lub osobę

udzielającą pomocy Policji oraz środków, którymi posługują się przy wykonywaniu zadań służbowych (Dz. U. z 14 czerwca 2002 r.).

Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z 27 maja 2002 r. (Dz.U. Nr 74, poz. 684).

Rozporządzenie prezesa Rady Ministrów z 13 sierpnia 2010 r., w sprawie sposobu oznaczania materiałów, umieszczania na nich klauzul tajności, a także zmiany nadanej klauzuli tajności (Dz.U. z 31 sierpnia 2010 r.).

Rozporządzenie Rady Ministrów z 1 czerwca 2010 r., w sprawie organizacji i funkcjonowania kancelarii tajnych (Dz.U. z 29 czerwca 2010 r.).

Wyroki sądów

Wyrok SA w Katowicach z 15 grudnia 2001 r., II AKa 391/01, KZS 2002/2/41.

Wyrok SA w Katowicach z 25 września 2014 r., II AKa 236/14.

Wyrok SA w Krakowie z 23 września 2012 r., II AKa 43/12, KZS 2013/2/49.

Wyrok SA w Krakowie z 25 maja 2000 r., II AKa 71/00, KZS 2000, nr 6, poz. 14.

Wyrok SA w Lublinie z 07 maja 2013 r., II AKa 43/13, Lex nr 1316231.

Wyrok SA w Poznaniu z 25 lutego 2014 r., II AKa 247/13, Lex nr 1448568.

Wyrok SA w Poznaniu z 26 listopada 2012 r., II AKa 232/12, Lex nr 1289559.

Wyrok SA w Rzeszowie z 14 marca 2013 r., II AKa 115/13.

Wyrok SA w Wrocławiu z 16 lutego września 2012 r., II AKa 96/12.

Wyrok SA z 09 września 2003 r., II KK 251/08, KZS 2004/2/40.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 15 marca 2007 r., sygn. akt: II AKa 24/07, Prok. i Pr. 2007, nr. 11, poz. 26.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 17 listopada 2011 r., sygn. akt: II Aka 220/11, KZS 2011, z. 11, poz. 36.

Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 22 lutego 2012 r., II AKa 32/12, KZS 2012, Nr 5, poz. 69.

Wyrok Sądu Najwyższego z 12 listopada 1975 r., sygn. akt: V KR 203/75.

Wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 1977 r., sygn. akt: KR 335/77, OSNKW 1978, nr 7–8, poz. 87.

Wyrok Sądu Najwyższego z 19 stycznia 1989 r., sygn. akt: I KR 373/88, Lex 18008.

Wyrok Sądu Najwyższego z 2 kwietnia 1981, OSNKW 1981 Nr 7–8, poz. 44.

Wyrok Sądu Najwyższego z 24 czerwca 2013 r., sygn. akt: V KK 453/12, LEX nr 1628943.

wyrok Sądu Najwyższego z 24 listopada 1975 r., II KR 254/75, OSNKW 1976, Nr 2, poz. 25.

Wyrok Sądu Najwyższego z 28 stycznia 2015 roku, IV KK 407/14, Prok. i Pr.-wkł. 2015 /5/19.

Wyrok Sądu Najwyższego z 9 listopada 1990 r., Sygn. akt: WR 203/90.

Wyrok Sądu Okręgowego w Białymstoku z 25 marca 2013 r., sygn. III K 157/12,

Wyrok składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 15 lipca 1979 r., VKRN 102/79, OSPiKA 1981, nr 7–8, poz. 141.

Wyrok SN z 19 kwietnia 2002 r., V KKN 353/00, LEX nr 56863.

Wyrok SN z 7 czerwca 2001 r., V KKN 109/99, OSNKW 2001, nr 9–10, poz. 79.

Wyrok SA w Krakowie z 25 maja 2000 r., II AKa 71/00, KZS 2000, nr 6, poz. 14.

Postanowienia sądowe

Postanowienie Sądu Najwyższego z 28 maja 1982 r., I KZ 154/82, OSNKW 1982, Nr 10–11, poz. 79.

- Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 11 stycznia 1995 r., sygn. II AKz 480/94, Krakowskie Zeszyty Sądowe 1995, Nr 1, poz. 28.
- Postanowienie Sądu Najwyższego III KK 152/10 z 30 listopada 2010 r. OSNKW 2011 Nr 1, poz. 8.
- Postanowienie SN z 10.12.2008 r., II KK 242/08, Legalis 2015.
- Postanowienie SN z 20 sierpnia 2014 r., II KK 204/14, Legalis 2015.
- Postanowienie SN z 5 lutego 2009 r., II KK 251/08, LEX nr 486551.
- Postanowienie SN z 21 stycznia 2015 r., V KK 285/14, LEX nr 1622351.
- Postanowienie SN z 28 grudnia 1974 r., III KZ 245/74, OSNKW 1975, Nr 2.
- Postanowienie SN z 29 maja 2003 r., II KK 19/03, LEX nr 78377.

Zarządzenia

- Zarządzenia nr 4 ministra spraw wewnętrznych z 9 grudnia 2011 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Dz.Urz. Nr 1, poz. 3 ze zm.).
- Zarządzenie nr 1012 Komendanta Głównego Policji z 23 września 2004 r. w sprawie stosowania przez Policję analizy kryminalnej (Dz.Urz. KGP 04.20.124).
- Zarządzenie nr 2020 Komendanta Głównego Policji z 30 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu organizacji i funkcjonowania kancelarii tajnych i innych niż kancelaria tajna komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za przetwarzanie materiałów niejawnych, sposobu i trybu przetwarzania informacji.
- Zarządzenie nr 28 MF z 21 grudnia 2004 r. w sprawie ewidencji prowadzonych przez urzędy celne (Dz.U. MF z 2004 r. Nr 20, poz. 247).
- Zarządzenie nr 352 Komendanta Głównego Policji z 16 lipca 2003 r., w sprawie prowadzenia przez Policję poszukiwania osób zaginionych oraz postępowania w przypadku ujawnienia osoby o nieustalonej tożsamości.
- Zarządzeniem nr 23 Prezesa Rady Ministrów z 5 marca 2004 r.

Inne akty prawne

- Deklaracja podstawowych zasad wymiaru sprawiedliwości odnoszących się do ofiar przestępstw i nadużyć władzy. Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ 40/34 z 29 listopada 1985 roku, pkt A [ONZ 85].
- Dokument Roboczy Komisji Obywatelstwa, Sprawowania Rządów, Spraw Instytucjonalnych i Zewnętrznych, przygotowany na 15 posiedzeniu komisji Komitetu Regionów 24 września 2012 r., CIVEX-V-035.
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Strategia UE na rzecz wyeliminowania handlu ludźmi na lata 2012–2016, 19 czerwca 2012 r., COM(2012) 286 final, Bruksela 2012.
- Konstytucja Międzynarodowej Organizacji Pracy (dalej Konstytucja MOP) przyjęta w Montrealu 9 października 1946 r. przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy (Dz.U. z 1947 r. Nr 43, poz. 308).
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych (dalej MPPiO), przyjęty w Nowym Jorku 16 grudnia 1966 r. (Dz.U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167), załącznik.
- Odpowiedź podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, z upoważnienia ministra, na interpelację nr 15773 w sprawie płatnej adopcji z 26 maja 2010 r.
- Orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 8 marca 2001 r., sygn. II AKa 33/01, KZS 2001, Nr 5, poz. 29.

- Protokół dodatkowy do Konwencji o prawach dziecka w sprawie handlu ludźmi, dziecięcej prostytucji i dziecięcej pornografii, przyjęty 25 maja 2000 r. w Nowym Jorku (Dz.U. 2007 Nr 76, poz. 494).
- Protokół fakultatywny do Konwencji o prawach dziecka w sprawie handlu dziećmi, dziecięcej prostytucji i dziecięcej pornografii, przyjęty w Nowym Jorku 25 maja 2000 (Dz.U. z 2007 r. Nr 76, poz. 494).
- Protokół nr 2 (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284).
- Protokół o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, uzupełniający Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 15 listopada 2000 r. (Dz.U. z 2005 r. Nr 18, poz. 160).
- Protokół o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, uzupełniający Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Palermo 15 listopada 2000 r. (dalej Protokół z Palermo) (Dz.U. z 2005 r. Nr 18, poz. 160).
- Protokół przeciwko przemytowi migrantów drogą lądową, morską i powietrzną, uzupełniający Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 15 listopada 2000 r. (Dz.U. z 2005 r. Nr 18, poz. 162).
- Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego (dalej Statut MTK), sporządzony w Rzymie 17 lipca 1998 r. (Dz.U. z 2003 r. Nr 78, poz. 708).
- Stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości z 8 czerwca 2007 roku adresowane do Rzecznika Praw Obywatelskich, Nr DL-P I 0760-8/07.
- Statut Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej – Interpol, przyjętego w Wiedniu 13 czerwca 1956 r. (dalej: Statut Interpolu).
- Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 15 września 1999 r. (II Aka 125/99, KZS 2000, z. 5, poz. 63).

Uchwały sądów

- Uchwała Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2006 roku, I KZP 49/05, OSNKW 2006, Nr 2, poz. 12.
- Uchwała Sądu Najwyższego z 27 sierpnia 1977 r., U 1/77, OSNKW 1977, Nr 10–11, poz. 110.

Inne źródła

- Arno A., Dega *alt przez dziurkę od klucza*, Paryż 2012, www.wyborcza.pl/1,75475,1155-9033,Degas__Gwalt_przez_dziurke_od_klucza.html (1.12.2015).
- Biuletyn Bezpieczeństwa Komputerowego Ouch!, *Phishing i oszustwa w e-mailach*, 2011, https://www.securingthehuman.org/newsletters/ouch/issues/OUCH-201112_po.pdf (10.03.2014).
- Deklaracja dotycząca celów i zadań Międzynarodowej Organizacji Pracy i zasad, które powinny inspirować politykę Krajów Członkowskich, przyjętej w Filadelfii 10 maja 1944 r., http://www.mop.pl/html/index1.html#miedzynarodowe_standardy/deklaracja_filadelfijska.html (1.11.2015).
- Dokument rządowy: Krajowy Plan Działań przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2013–2015 – <http://msw.pl/pl/bezpieczenstwo/przeciwdzialanie-handl/dokumenty/2174,Dokumenty.html> (10.10.2015).

- Dokument rządowy: Krajowy Program Zwalczenia i Zapobiegania Handlowi Ludźmi 2003–2004 – <http://msw.pl/pl/bezpieczenstwo/przeciwdzialanie-handl/dokumenty/2174,Dokumenty.html> (10.10.2015).
- Dokumenty rządowe: sprawozdania z wykonania Krajowych Programów Zwalczenia i Zapobiegania Handlowi Ludźmi, zwane od 2009 roku Krajowymi Planami Działań przeciwko Handlowi Ludźmi – <http://msw.pl/pl/bezpieczenstwo/przeciwdzialanie-handl/dokumenty/2174,Dokumenty.html> (10.10.2015).
- EUROPOL, *Children trafficked and exploited inside Europe by criminal gangs*, Haag 2011 <https://www.europol.europa.eu/content/press/children-trafficked-and-exploited-inside-europe-criminal-gangs-501> (10.03.2014).
- Handel ludźmi i przestępstwa okolo prostytutki*, Komenda Główna Policji, statystyki wybrane, [http://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/handel-ludzmi-i-przest/50848,Handel-ludzmi-i-przestepstwa-okolo prostitutky.html](http://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/handel-ludzmi-i-przest/50848,Handel-ludzmi-i-przestepstwa-okolo prostytutki.html) (11.03.2015).
- Handel ludźmi w Polsce*, [www.handelludzmi.eu, http://handelludzmi.eu/hl/o-handlu-ludzmi/handel-ludzmi-w-polsce/6145,Handel-ludzmi-w-Polsce.html](http://handelludzmi.eu/hl/o-handlu-ludzmi/handel-ludzmi-w-polsce/6145,Handel-ludzmi-w-Polsce.html) (11.03.2015).
- Handel ludźmi*, http://www.barcelona.msz.gov.pl/pl/konsulat/informacje_konsularne/bezpieczenstwo/handel_ludzmi/?printMode=true (14.02.2014).
- Handel ludźmi*, http://www.jaworzno.pl/pl/kultura/imprezy/605/handel_ludzmi.html (23.11.2013).
- <http://acrath.org.au/4691/operation-nawa-rescues-trafficked-children-in-cote-divoire/> (15.05.2015).
- <http://handelludzmi.eu/hl/struktura-instytucyjna/wspolpraca/6131,Wspolpraca-Straz-Graniczna.html> (8.09.2014).
- <http://ilreferendum.it/wp-content/uploads/2015/03/EUROPOL.pdf> (25.09.2015).
- <http://polska.newsweek.pl/seksbiznes—bez-zabezpieczenia,107123,1,1.html> (14.08.2014).
- <http://sjp.pwn.pl/slownik/2440121/analiza> (11.2012).
- <http://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/handel-ludzmi-i-przest/50848,Handel-ludzmi-i-przestepstwa-okolo prostitutky.html> (27.12.2014).
- <http://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/1,114873,5159248.html> (12.12.2014).
- <http://wiadomosci.onet.pl/kraj/ekspertka-uchodzcy-szczegolnie-narazeni-na-zjawisko-handlu-ludzmi/8n0m3s>.
- <http://www.eioba.pl/a/4nxz/handel-ludzmi-kwitnie> (11.2015).
- <http://www.fakt.pl/wydarzenia/zarobki-przemynikow-uchodzcow-ile-zarabiaja-przemynicy-artykuly,574974.html>
- <http://www.frazpc.pl/b/183825> (10.02.2014).
- <http://www.gis.net/Chinalaw/lawtranl.htm> (1.11.2015).
- <http://www.hvcsnd.edu.vn/en/Home/PrintArticle.aspx?print=true&zone=159&ArticleID=3019> (16.05.2015).
- <http://www.infor.pl/prawo/prawo-karne/aktualnosci/702449,Ochrona-dzieci-przed-przestepstwami-na-tle-seksualnym.html> (11.2015).
- <http://www.interpol.int/en/News-and-media/News/2011/PR044/> (16.06.2014).
- http://www.kreditech.com/wp-content/uploads/2013/12/Kreditech_Pressemappe2013_pl.pdf (10.02.2014)
- http://www.lemonde.fr/societe/article/2005/05/06/une-operation-contre-la-pedopornographie-sur-internet-a-permis-une-centaine-d-arrestations-en-europe_647088_3224.html (02.02.2010).
- http://www.mop.pl/html/index1.html#info_o_mop/kraje_czlonkowskie.html (1.10.2015).

- <http://www.niwerswis.pl/artykuly/eksperci-potrzebna-wieksza-pomoc-w-zwalczania-handlu-ludzi.html> (23.09.2015).
- http://www.policja.waw.pl/portal/pl/1/2192/Za_handel_ludzi_scigano_ich_ENA.html (12.02.2014).
- <http://www.rp.pl/artykul/761392.html> (15.03.2015)
- http://www.selec.org/p156/National_Focal_Points (10.01.2015).
- http://www.tokfm.pl/Tokfm/1,103086,15077179,1500_euro_grzywny_dla_klientow_prostyutek_Francja.html#TRrelSST (14.08.2014).
- http://wyborcza.pl/1,76842,12341499,Katalonia_lubi_donosy.html#ixzz3AMtSsEPm (14.08.2014).
- http://wyborcza.pl/1,76842,16463134,Norweski_zakaz_prostytucji_kupowania_seksu_dziala.html (14.08.2014).
- <https://msw.gov.pl/pl/aktualnosci/13204,Zespoly-ds-przeciwdzialania-handlowi-ludzi-beda-w-kazdym-wojewodztwie.html> (10.10.2015).
- Informacja ustawy z 4 kwietnia 2014 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, https://www.prezydent.pl/download/gfx/prezydent/.../kodeks_karny.rtf (08.11.2015).
- Involvement of Western Balkans Organised Crime*, Haag 2006, http://57.67.199.6/publications/Serious_Crime_Overviews/Western_Balkans_THB_Threat_Assessment.PDF
- Karwat B., Skrzypiec A., *Prostytucja jako zjawisko społeczne I problem niedostosowania społecznego*, Szczecin 2001, www.domenaklineta.pl/materiały,prostytucja.pdf (29.11.2015).
- Krajowy Plan Działań przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2011–2012*, opublikowany na stronie internetowej Krajowego Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne dla Ofiar Handlu Ludźmi, http://www.kcik.pl/krajowy_plan.html (6.08.2011).
- Ledzińska M., *Znaczenie wybiórczości umysłu w dobie informacyjnego zalewu*, <http://www.up.krakow.pl/ktime/ref2004/ledzinsk.pdf> (11.2012).
- Lew-Starowicz Z., *Nie jest tak, że Polacy zdradzają na prawo i na lewo*, wywiad Katarzyny Szczecińskiej, Polska Times, www.polskatimes.pl/artykul/3504665,zbigniew-lewstarowicz-nie-jest-tak-ze-polacy-zdradzaja-na-prawo-i-lewo,2,id,t,sa.html (8.11.2015).
- Lyszczek J., *Granice legalnej prowokacji w prawie polskim* – praca niepublikowana dostęp http://www.google.pl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=1&ved=0CCAQFjAA&url=http%3A%2F%2Fparz.pl%2Fpliki%2Flegalna_prowokacja.doc&ei=LStVMCOKsazUdymgrN&usq=AFQjCNH-D-OR1NpljAUaWcm2jSLWMysxGQ&bvm=-bv.83134100,d.d24 (27.12.2014–6.02.2015).
- Malinowska I, Bryk J., *Analiza danych statystycznych z art. 202 kk. na podstawie strony internetowej Komendy Głównej Policji*, www.policja.gov.pl/statystyka (8.11.2015).
- Ochrona dzieci przed przestępstwami seksualnymi, Infor.pl.Prawo, <http://www.infor.pl/prawo/prawo-karne/aktualnosci/702449,Ochrona-dzieci-przed-przestepstwami-na-tle-seksualnym.html> (8.11.2015).
- Osobowość człowieka*, artykuł opublikowany na portalu edukacji kapitałowej New Trader, <http://www.newtrader.pl/osobowosc-czlowieka,49,przedsiębiorczosc.html> (16.07.2012).
- Papuga E., Pisarczyk K., *Prostytucja jako forma przestępczości seksualnej*, <http://psychologia-sadowa.pl/wp-content/uploads/2011/02/Prostytucja-jako-forma-przest%C4%99pczo%C5-%9Bci-seksualnej-Estera-Papuga-Kasia-Pisarczyk.pdf> (9.03.2012).
- Piskoń P., *Handel ludźmi w XXI wieku*, http://www.aspektpolski.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=3137&Itemid=30 (14.02.2014).
- Polańska, *Godna praca człowieka fundamentem etyki w życiu gospodarczym*, http://www.annalesonline.uni.lodz.pl/archiwum/2007/2007_01_polanska_127_137.pdf (30.10.2015).

- Protokół przeciwko przemytowi migrantów drogą lądową, morską i powietrzną, uzupełniająca Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 15 listopada 2000 r. (Dz.U. z 2005 r. Nr 18, poz. 162).
- Report of the Committee of Inquiry into Human Fertilisation and Embryology, Chapter Eight: Techniques for the Alleviation of Infertility, London 1984 http://www.hfea.gov.uk/docs/Warnock_Report_of_the_Committee_of_Inquiry_into_Human_Fertilisation_and_Embryology_1984.pdf (10.03.2014).
- Rozprawa doktorska napisana pod kierunkiem prof. zw. dra hab. Andrzeja Chodubskiego, streszczenie, [uwm.wms-test.uwm.edu.pl/news/620/czytaj/555/irena-malinowska.html](http://wms-test.uwm.edu.pl/news/620/czytaj/555/irena-malinowska.html) (07.11.2015).
- Skowron A., *Phishing – czyli jak się łowi hasła w Internecie*, Wrocław 2006, <http://www.esn.po.opole.pl/nasadac/nauka/phishing.pdf> (10.03.2014).
- Snupczyński A., *Handel ludźmi. Niemy krzyk... o pomoc*, <http://www.deon.pl/inteligentne-zycie/obiektyw/art,196,handel-ludzmi-niemy-krzyk-o-pomoc.html> (14.02.2014).
- United Nations Office on Drugs and Crime, *Smuggling of migrants – a global review and annotated bibliography of recent publications*, Vienna 2010, http://www.unodc.org/documents/human-trafficking/Migrant-Smuggling/Smuggling_of_Migrants_A_Global_Review.pdf (10.03.2014).
- What is children's labour?* <http://www.ilo.org/ipecc/facts/lang--en/index.htm> (10.03.2015).
- World Bank, *World Bank's Migration and Remittances Factbook*, Washington 2011, <http://go.worldbank.org/QGUCPJTOR0>, <http://www.iom.int/jahia/Jahia/about-migration/facts-and-figures/lang/en> (10.03.2014).
- Zwiększona karalność za pornografię i prostytutkę dziecięcą*, <http://www.infor.pl/prawo/prawo-karne/aktualnosci/702449,Ochrona-dzieci-przed-przestepstwami-na-tle-seksualnym.html> (11.2015).